

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ОСВІТИ І НАУКИ»

ВГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Філологічний факультет

Кафедра практики англійської мови та методики викладання

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра іноземної та української філології

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Факультет іноземної філології

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства

Матеріали ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції

Рівне
2024

ББК 81.0

С91

УДК 81

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови та методики викладання (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету;

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан філологічного факультету (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету романо-германських мов (Національний університет «Острозька академія»);

Герасимчук Галина Андріївна – кандидат технічних наук, доцент, декан факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій Луцького національного технічного університету

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри іноземної та української філології (Луцький національний технічний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Мартинюк Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземної та української філології (Луцький національний технічний університет)

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції, 15 лютого 2024 року, Рівне. 225, [2]с.

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 3 від 28.03.2024 р.).

До збірника увійшли матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов. Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

ЗМІСТ

**СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ**

<i>Афанас'єва Л. В., Смирнова М.В.</i>	7
Foreign Language in the Process of Solving Problems of Intercultural Communication	
<i>Бігунов Д. О.</i>	9
The Evolution of Categorisation in Cognitive Linguistics	
<i>Бондар Т. Г., Самчук Т. В.</i>	13
Мовне питання: українські біженці у Польщі	
<i>Курята Ю. В., Касаткіна-Кубишкіна О. В., Антоненко Н. Є.</i>	17
Multilingualism in Ukrainian Education in the Context of Eurointegration	
<i>Мирончук Я. А., Бондар Т. Г.</i>	22
Cognitive Linguistics: Overview	
<i>Неродик А. С., Самборська І. М.</i>	25
Деякі вербальні та невербальні характеристики англійської лінгвокультури	

**СЕКЦІЯ 2. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА
ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

<i>Михальчук Н. О., Ногачевська І. О.</i>	34
Poetic Text Comprehension as a Problem of Contemporary Linguistics	
<i>Мялковська Л. М.</i>	49
Strategic communications in the information space	
<i>Оздемір О. В., Омелянюк А. Р.</i>	52
Елементи топосу та їх неоготичне втілення в літературі постмодернізму	
<i>Оленіч Н. С., Нісаноглу Н. Г.</i>	58
Фразеологічні одиниці з числовим компонентом “one” в англійській мові	
<i>Потапчук С. С., Ветрова І. М.</i>	59
Компліментарне висловлювання як ілокутивний акт	
<i>Приходько В. Б.</i>	63
Художній переклад в контексті методологічних стратегій літературної компаративістики	

<i>Самборська І. М., Вовчук Н. І.</i>	65
Прагмалінгвістика у контексті сучасної мовознавчої парадигми	
<i>Стернічук В. Б.</i>	70
Wichtige Aspekte in der Entwicklung der Lingustischen Poetik	
<i>Юрійчук Г. П., Вовчук Н. І.</i>	72
Сприйняття та розподіл часу в різних лінгвокультурах	
СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
<i>Бабіч М. В.</i>	79
«Ранкові зустрічі» на уроках англійської мови в початковій школі	
<i>Бігунова С. А., Залевська О. А.</i>	81
Foreign Language Practice through Text Interpretation	
<i>Войтенко І. Г.</i>	84
Особливості дистанційного викладання польської мови як другої іноземної	
<i>Галицька О. Б.</i>	86
Wie schafft man ein inklusives Bildungsumfeld?	
<i>Івашкевич Е. Е.</i>	87
Comparative Results of the Research of Students' Attitude to Learn a Foreign Language as a Way of Mastering Intercultural Competence by Them	
<i>Кваснецька Н. В.</i>	103
Професійні ролі вчителя іноземної мови в НУШ	
<i>Мартинюк А. А., Антоненко Н. Є., Касаткіна-Кубишкіна О.В., Фрідріх А.В.</i>	105
Current Problems of Foreign Language Teaching Methodology in Challenging Times	
<i>Мороз Л. В., Лосінець Ю. О.</i>	108
Роль фонетичних навичок у формуванні соціокультурної компетенції дошкільнят	
<i>Набочук О. Ю.</i>	111
Professional Creativity, Professional Formation and Personal Growth of Future Managers	
<i>Сиденко А. В., Ísak Jónsson</i>	126
Exploring Education at Hofið School in Reykjavik, Iceland	
<i>Смаль О. В.</i>	128
Трансформаційна роль ChatGPT при викладанні та вивченні англійської мови	

Смирнова М. Л., Афанас'єва Л. В.	131
Die Vorbereitung von Fachkräften auf eine erfolgreiche interkulturelle Zusammenarbeit	
Monika Stapor	133
Exploring Norwegians' Perspectives on Poland, Polish Language, and Culture	
Стернічук В. Б., Ковальчук Д. Д.	135
Bilingualer Sachfachunterricht: Verborgenes Potential	
Федоришин О. П., Федоришина В.	138
Cooperative Learning Exercises in Active Learning	
Хунавцева Н. О., Харченко Є. М.	141
Facilitation as a Specific Type of a Teacher's Activity	
Шамсутдинова М.-С. Б.	156
Stimulating Motivation to Learn a Foreign Language Among Students by Taking into Account Their Value Systems	
Ясногурська Л. М., Гонтюк С. В.	160
Використання ігрових технологій при навчанні іноземної мови у немовному ЗВО	

СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Білоус Т. М., Timoti D.Meloni	164
Intercultural Dimension of Teaching ESL	
Бляшевська А. В., Дмитренко Н. С., Федорець М. А.	166
Дебатна гра як засіб розвитку креативних та когнітивних здібностей здобувачів освіти на заняттях іноземної мови	
Вєтрова І. М., Потапчук С. С.	170
Роль викладача у розвитку навчальної автономії в онлайн-освіті	
Вовчук Н. І., Самборська І. М.	174
Вибіркові лінгвістичні дисципліни у фаховій підготовці студентів-філологів	
Волкова Л. В.	183
Використання паремій при формуванні іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності студентів	
Губіна А. М., Яновець А. І.	189
Особливості успішного початку презентації іноземною мовою	
Денисюк Л. В., Данілова Н. Р.	194
Формування іншомовних мовленнєвих навичок у майбутніх фахівців сфери туризму	

<i>Івашкевич Е. З., Яцюрик А. О.</i>	198
The Development of Soft Skills and Professional Reflection of Teachers of Preschool Educational Establishments	
<i>Корольчук Л. В.</i>	212
Analyzing the Feasibility of Applying Classical Methods of Foreign Language Teaching in Foreign Language Classes for Professional Purposes in HEIs	
<i>Нестерук С. М., Синевич Б. М.</i>	214
Методичні аспекти дослідження художнього тексту при підготовці вчителя-філолога	
<i>Перішко І. В.</i>	218
Interactive Learning in Studying the Theoretical Course of a Foreign Language	
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	221

of higher education institutions is to train competitive personnel in the labor market, and creativity is the most sought-after competence today in any sphere of public life.

As we can see from the above analysis, some of the methods can serve as a methodological basis for teaching foreign language classes for professional purposes in HEIs. Layering them with the latest trends in foreign language teaching, as well as one's own practical experience, can significantly improve the result.

REFERENCES

1. Balla Agnes. (2020). Traditional methods in foreign language teaching. Szegedi Tudományegyetem Cím: 6720 Szeged, Dugonics tér 13. URL: https://eta.bibl.u-szeged.hu/470/10/Traditional_methods_in_foreign_language_teaching.pdf
2. Zhou, G., Niu, X. (2015). Approaches to Language Teaching and Learning. Journal of Language Teaching and Research. Т. 6, № 4. с. 798. URL: https://www.researchgate.net/publication/282557687_Approaches_to_Language_Teaching_and_Learning

*Сніжана Нестерук,
Бретіслава Синевич
(Рівне, Україна)*

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА

Уміння та навички аналізу художнього тексту – одна із складних проблем при підготовці учителів-філологів. Більшість методистів даний аспект пов'язують з вивченням історії літератури та теорії літератури і намагаються опосередковано визнавати дану проблему. Так, літературознавча концепція аналізу літературного твору та адаптація його до умов школи цікавила багатьох науковців-методистів, а саме: Шалагінова Б.Б., Ніколенко О.М, Ісаєву О.О., Бабенко К.П., Штейнбука М.Ф., Мірошніченко Л.Ф., Борецького М.І. та інших.

Більшість визнають, що при підготовці учителів даному аспекту не приділяється належна увага. Часопис «Всесвітня література у середніх навчальних закладах України» піднімає та обговорює дане питання на своїх сторінках, однак навіть демонстровані конспекти уроків свідчать про відсутність реалізації аналізу з використанням елементів літературознавства. «Тільки твір і його аналіз визначають методіку його вивчення – і в жодному випадку не навпаки!», зазначає ведучий методист О.М. Ніколенко (Ніколенко, 2003: 32).

Мета нашого дослідження – окреслити методичні аспекти дослідження художнього тексту при підготовці вчителів - філологів.

Основою аналізу літературного твору є методологія. Поняття «метод» дослідження художнього тексту не має однозначної дефініції, тому варто навести приклади її варіантів. У методі вбачають передусім сукупність прийомів чи операцій практичного або теоретичного освоєння реалій, підпорядкованих розв'язанню конкретного завдання (Коротка філософська енциклопедія, 1994). Відмінність між ним і теорією має функціональний характер, формується як теоретичний результат певного дослідження, як вихідний пункт та умова майбутніх студій (Філософський енциклопедичний словник», 2002). Метод також розглядають як спосіб пізнання і перетворення дійсності, шлях до пошукової істини, спосіб організації практичного і теоретичного осмислення об'єктів аналітичного осягнення (В.Діденко), як спосіб досягнення мети, сукупність організованих певних чином прийомів та операцій теоретичного і практичного змісту (О.Никифорова). Різні визначення мають спільні смислові точки перетину. Тому в підсумку можна сказати, що йдеться про систему принципів і способів організації та побудови теоретичної і практичної дослідницької діяльності у філології, підпорядковану конкретному науковому завданню, спрямованому на освоєння літературної дійсності, досягнення пізнавальних дослідницьких цілей. Вчення про цю систему називають методологією (від грец. *шлях дослідження, спосіб пізнання*), яка вивчає весь комплекс явищ, що належать до інструментальної сфери науки і

наукової діяльності, їх осмислення і функціонування. Як міждисциплінарна самостійна теоретична дисципліна вона складається із сукупності взаємопов'язаних методів, «тобто впорядкованих, повторюваних способів дій», що забезпечують «досягнення певної дослідницької мети у певній сфері явищ» (І.Касперський). Метод також може бути використаний як оптимальний інструмент аналізу лише в одному, а не іншому разі, зумовленому логікою досліджуваних матеріалів філології як об'єктів аналізу і мети наукової діяльності. Використаний у літературознавстві як спосіб, прийом або сукупність прийомів аналітичного мислення, він вживається у значенні основних принципів зображення з урахуванням реалій і структурованої митцем іншої дійсності, виявляє типологічну спорідненість творів і національних літератур певного періоду в художній трансформації життя. У літературознавстві, літературній критиці, де панують закони логіки, вживається метод зіставлення матеріалу, аналогії чи контрасту. Виклад матеріалу часто називають описовим методом, зосередженим на емпіричному фіксуванні та документалізуванні досліджуваного об'єкта.

Новітній філолог, зокрема літературознавець, має можливість користуватися широким вибором методологій. Найпоширенішим у сучасних літературознавчих роботах є компаративний (порівняльне літературознавство), а також філологічний, еволюційний (генетичний), біографічний, культурно-історичний, духовно-історичний, міфологічний, екзистенціалізму, феноменологічний, психологічний, психологічний, психоаналітичний, аналітичної психології, структуральний (семіотика), рецептивної естетики, наратології, постструктуралізму, деконструктивізму, інтертекстуальності, феміністичної критики, принципів герменевтики тощо.

Зазвичай дослідження не обмежене одним методом. Як правило, обирають домінуючий, доповнюють його суміжним чи близькими, або такими, яких потребують мета і завдання дослідження.

Однак, літературознавство не є єдиною складовою методології шкільного курсу літератури. Підготовка фахівця-філолога передбачає

комплексний підхід – формування і літературознавця, і методиста, і учителя. «І на уроках літератури повинен аналізуватися саме твір як такий – тільки, безумовно, з використанням адекватних методів, і не лише літературознавчих, а й власне тих, що їх використовує методика викладання зарубіжної літератури» (Штейнбук, 2009: 80). Першочергове завдання – розмежувати проблеми, які ставить педагогічна практика перед літературознавцями. Варто врахувати, що у вітчизняній методичній науці є глибокі дослідження і напрацювання з приводу методики викладання літератури. У літературознавстві останніх років відбувається переосмислення методологічних й концептуальних засад цієї науки. Потреби часу вимагають реалізовувати принципово нові підходи до формування професійної готовності студента – філолога. У навчальних планах освітньо-професійних програм методика викладання літератури займає одне з основних профілюючих дисциплін. Тому, чіткі уявлення про методологічні основи і концептуальність, методичні напрацювання щодо інноваційних шляхів і методів аналізу художнього твору (хоч вони є сьогодні дискусійними) повинні стати основою методичної підготовки вчителів-філологів. Дана проблема потребує глибокого аналізу, адже учитель літератури виконує одну з найважливіших суспільних функцій і його роль та місце визначаються як професійними, так і особистими якостями. Педагогічна, дослідницька, комунікативна, організаційна, конструктивна функції діяльності учителя-філолога повинні взаємодіяти між собою.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ніколенко О.М. Проблеми аналізу художнього твору на уроках зарубіжної літератури. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2003. №3. С.31-34.
2. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: Навчальний посібник. 2-ге вид., випр. та уточн. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 280 с.